

Digitalisaation esteiden kartoitus -kysely

Valtiovarainministeriössä valmistellaan poikkihallinnollista hanketta **julkisen hallinnon digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden edistämiseksi**. Valmistettava kokonaisuus toteuttaisi osaltaan pääministeri Orpon hallituksen ohjelman tavoitteita digitalisaatiota ja tiedon liikkuvuutta estävien tai haittaavien säädösten tunnistamisesta ja purkamisesta.

Kartoitamme parhaillaan toimijoiden tunnistamia keskeisiä ongelmia digitalisaation tai tiedon liikkuvuuden edistämisessä. Osana kartoitusta toimijoilta pyydetään kirjallisia ehdotuksia tarkasteltaviksi ongelmiksi. Kartoituksen tavoitteena on muodostaa tilannekuva, tunnistaa keskeiset ongelmat ja asettaa tältä pohjalta hankkeelle tarkemmat tavoitteet.

Hankkeen alaisuudessa ei ole tarkoitus toteuttaa digitalisointi- tai kehityshankkeita – emme siis hae kyselyllä ideoita digitalisointihankkeiksi. Tarkoituksena on tunnistaa laajavaikutteisia esteitä tai ongelmia, joihin toimijat törmäävät, kun ne haluaisivat edistää digitalisaatiota tai tiedon liikkuvuutta omassa toiminnassaan. Usein on esimerkiksi välyteltty, että esteenä on lainsäädäntö. Jos näin on, haluaisimme kuulla konkreettisista tilanteista, joissa sääntelyn on koettu estävän digitalisointia tai tiedon liikkuvuuden kehittämistä. Tarkastelemalla esteitä tällaisten konkreettisten tilanteiden kautta on mahdollista esittää niitä tosiasiallisesti poistavia tai helpottavia toimenpiteitä.

Valtiovarainministeriössä on tunnistettu ajankohtaisia teemoja, joiden edistämisessä toimijat mahdollisesti kokevat esteitä. Tällaisia ovat esimerkiksi:

1. Automaatio
2. Pilvisiirtymä
3. Toisen viranomaisen hallussa olevan tiedon hyödyntäminen
4. Tietovarantojen rajapinnat
5. Hallinnollisen menettelyn digitalisointi

Vastauksessa ei kuitenkaan tarvitse pitäytyä näissä kategorioissa.

Erikseen on syytä huomauttaa, että välittömiä rahoitukseen liittyviä esteitä ei hankkeen piirissä ole mahdollista ratkaista.

Pyydämme vastaustanne kyselyyn **perjantaihin 9.2.2024** mennessä. Tarvittaessa lisätietoja antavat yksikönpäälikkö Maarit Huotari, lainsäädäntöneuvos Viveca Still ja johtava asiantuntija Olli-Pekka Rissanen (etunimi.sukunimi@gov.fi).

Vastauksenne on meille erittäin arvokas hanketta suunniteltaessa. Kiitämme etukäteen kyselyynkäyttämästänne ajasta!

Tietoja käytetään vastaajien identifioimiseksi ja mahdollisia yhteydenottoja varten. Kyselystä arkistoidaan kyselykooste kyselyn päätyttyä ja tiedot poistetaan kyselyjärjestelmästä. Tietoja ei luovuteta muuhun tarkoitukseen. Voit tutustua tarkemmin tietosuojaselosteeseen osoitteessa <https://vm.fi/tietosuoja>.

1. Taustakysymykset *

Vastaajan organisaatio
Organisaation verkkosivujen osoite
Vastaaja
Tehtävä organisaatiossa
Sähköposti
Puhelinnumero

Luonnonvarakeskus (Luke)
<http://luke.fi/>
Kitta Suhonen
Johtava asiantuntija, tietojärjestelmät
kitta.suhonen@luke.fi
0295 327 251

2. Alla on yleisesti tunnistettuja digitalisaation esteitä. Mitkä ovat teille relevantteja?

- Digitalisaatio ei ole strateginen tavoite
- **Lainsäädännön esteet**
- Oma osaaminen
- Kumppaneiden osaaminen
- Käyttäjien osaaminen
- Käyttäjien valmiudet
- Uusien innovaatioiden puute
- Palveluissa tarvittavan tiedon saatavuus
- Omassa hallussa olevan tiedon käytettävyys
- Omien järjestelmien tekninen vanheneminen
- **Rajapintojen puute (API tai vastaava)**
- Muu mikä:
resurssien puute, aineiston omistajuuteen liittyvä asenne, ymmärtämättömyys tiedon hyödyntämisen eduista, omien intressiryhmien suojeleminen, pelko virheiden tekemisestä

3. Kuvatkaa tarkemmin jotain ylläolevaa tai muuta teidän kannaltanne tärkeää estettä, joka on toimintaympäristössänne konkreettisesti estänyt digitalisaatiokehitystä, ja jota toivoisitte tarkasteltavan hankkeessa. Kuvailutilannetta, jossa este on ilmennyt. Millainen kehitys olisi tarpeellista? Miksi kehitys ei ole ollut mahdollista?

Tarpeellinen kehityssuunta:

- Riistahallinnon toimijoiden tiedon vaihdon sujuvoittaminen
- Rekisteriaineistojen käytön helpottaminen tutkimuskäyttöön
- Yleishyödyllisen datan anonymisointi
- Yhteiskäyttöisten tutkijapalveluiden laajempi hyödyntäminen ja jopa velvoittaminen

4. Kuvaile edellä kuvaamanne ongelman vaikutuksia. Millaisia vaikutuksia esteenpurkamisella olisi? Mihin toimijoihin vaikutukset kohdistuisivat? Onkovaikutusten suuruusluokkaa mahdollista arvioida?

Ongelman vaikutukset:

- Organisaatioiden välisiin tietopyyntöihin vastataan hitaasti, varsinkin tutkimusaineistojen osalta käsittelyaika on pitkä
- Tietopyyntöjen tekeminen kuormittaa toimijoita
- Aineistojen ajantasaisuuden puute

5. Mihin teemaan ehdotuksenne liittyy?

- Automaatio
- Pilvisiirtymä
- Toisen viranomaisen hallussa olevan tiedon hyödyntäminen
- Tietovarantojen rajapinnat
- Hallinnollisen menettelyn digitalisointi
- Ei mikään näistä / muu teema:

6. Onko organisaationne mahdollista osallistua valmisteluun hankkeen aikana, mikäli tunnistamanne ongelma otetaan tarkasteluun?

- Kyllä

7. Jos teillä on ehdotuksestanne lisämateriaaleja tai yleisemmin esteisiin liittyviä selvityksiä tai analyysyjä, jotka haluatte jakaa kanssamme, voitte liittää ne tähän:

8. Voimmeko käyttää yhteystietojanne jatkossa yhteydenpitoon hankkeentiimoilta? *

- Kyllä